

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่องานบริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่โรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโพ ศึกษาข้อมูลของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมที่ใช้บริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่โรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโพ จำนวน 263 คน ผลการวิจัยสรุปได้โดยแบ่งข้อมูลดังนี้

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมเป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 40-49 ปี รองลงมา มีอายุระหว่าง 50-59 ปี ส่วนใหญ่จบการศึกษาสูงสุดในระดับประถมศึกษา รองลงมาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 100,001 บาท รองลงมา มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 100,001-200,000 บาทตามลำดับ

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมมีพื้นที่ถือครองเพื่อทำการเกษตรระหว่าง 2-4.99 ไร่ รองลงมา มีพื้นที่ถือครองเพื่อทำการเกษตรน้อยกว่า 2 ไร่ มีจำนวนโคนมที่เลี้ยงทั้งหมดอยู่ระหว่าง 21-30 ตัว ส่วนใหญ่มีลูกโคเพศเมียอายุ 0-4 เดือนจำนวน 1-5 ตัว มีโครุ่นอายุ 4-12 เดือนจำนวน 1-5 ตัว มีโคสาวอายุมากกว่า 12 เดือนจำนวน 1-5 ตัว มีแม่โครีคนมจำนวน 6-10 ตัว มีแม่โคแห้งนมจำนวน 1-5 ตัว และส่วนใหญ่ไม่ได้เลี้ยงลูกโคเพศผู้ อายุ 0-24 เดือน

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมส่วนใหญ่ไม่ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของโรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโพในโครงการฟาร์มโคนมสาธิต ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการใช้บริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่ระหว่าง 1-5 ปี รองลงมา มีประสบการณ์ในการใช้บริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่ระหว่าง 6-10 ปี โดยมีประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนมส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 1-10 ปี รองลงมา มีประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนมอยู่ระหว่าง 11-20 ปี มีความถี่ที่เรียกใช้บริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่ระหว่าง 1-5 ครั้งต่อปี มีค่าใช้จ่ายในการให้บริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่น้อยกว่า 201 บาทต่อครั้ง ส่วนใหญ่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมส่วนใหญ่ไม่ได้เข้ารับการฝึกอบรมจากโรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโพ

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมได้รับข่าวสารด้านปศุสัตว์จากสื่อ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เอกสารเผยแพร่ และวิทยุ ตามลำดับ ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับโรงพยาบาลสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโพจากป้ายประชาสัมพันธ์ของโรงพยาบาลสัตว์ รองลงมาจากเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล ส่วนใหญ่เกษตรกรได้รับความรู้ด้านการเลี้ยงโคนมโดยศึกษาด้วยตนเอง รองลงมาได้เข้ารับการฝึกอบรม และส่วนใหญ่เกษตรกรมีระดับความรู้ในการเลี้ยงโคนมปานกลาง

ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมมีความพึงพอใจต่องานบริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่โรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโพ ด้านการให้บริการของบุคลากร ภาพรวมในภาพรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก จำแนกเป็นรายข้อพบว่า ความสุภาพในการพูดจา มีความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมาคือความสะดวกในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ ด้านการให้บริการของสัตวแพทย์ในภาพรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก จำแนกเป็นรายข้อพบว่า สัตวแพทย์มีความเชี่ยวชาญ น่าเชื่อถือมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือการให้คำแนะนำ ปรึกษาในการแก้ปัญหา ด้านการรักษาพยาบาลโคนมในภาพรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก จำแนกเป็นรายข้อพบว่า สัตวแพทย์ตรวจรักษาอย่างละเอียดมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาความทันสมัยของเครื่องมือแพทย์ ด้านค่าใช้จ่ายในการให้บริการในภาพรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก จำแนกเป็นรายข้อพบว่า ความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายในการรับบริการมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาความเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการรับบริการต่างๆ ด้านการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโคนมในภาพรวมอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก จำแนกเป็นรายข้อพบว่า สัตวแพทย์ให้คำชี้แนะในการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงโคนมให้แก่เกษตรกรได้ตลอดเวลา มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเกษตรกรสามารถนำความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนมที่ได้รับจากสัตวแพทย์มาประยุกต์ใช้ปฏิบัติได้จริง

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมที่มีเพศ อายุ ขนาดพื้นที่ถือครอง ประสบการณ์ในการใช้บริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่ ประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนม และระดับความรู้ในการเลี้ยงโคนมแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่องานบริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่โรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโพไม่แตกต่างกัน เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่องานบริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่โรงพยาบาลสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโพไม่แตกต่างกันเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการให้บริการของบุคลากร เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมที่มีรายได้จากการเลี้ยงโคนมต่อปีแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่องานบริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่โรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโพ

ไม่แตกต่างกันเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการให้บริการของสัตวแพทย์ ด้านการรักษาพยาบาลโคนม ด้านการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเลี้ยงโคนมและภาพรวมทุกด้าน เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมที่มีจำนวนโคนมที่เลี้ยงทั้งหมดแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่องานบริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่โรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโพ ไม่แตกต่างกันเกือบทุกด้าน ยกเว้นภาพรวมทุกด้าน เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มกับโรงพยาบาลสัตว์แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่องานบริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่โรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโพ ไม่แตกต่างกันเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านการรักษาพยาบาลโคนม เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมที่เข้ารับการฝึกอบรมกับทางโรงพยาบาลสัตว์แตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่องานบริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่โรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโพ ไม่แตกต่างกันเกือบทุกด้าน ยกเว้นด้านให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม

ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่เกษตรกรประสบมากที่สุดในการเลี้ยงโคนมคือ อัตราในการผสมติดต่ำ รองลงมาโรคเต้านมอักเสบ กีบอักเสบ และ โคลิให้น้ำนมต่ำ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาในครั้งนี้สามารถนำผลการศึกษาไปใช้ในการปรับปรุงการบริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่โรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโพให้เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมที่ใช้บริการ

1. ด้านการให้บริการของบุคลากร พบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมมีความพึงพอใจมาก แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดแล้วพบว่า เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมยังมีปัญหาและข้อเสนอแนะอยู่ คือ เพื่อเพิ่มความสะดวกและรวดเร็วในการบริการควรเพิ่มจำนวนสัตวแพทย์ให้เหมาะสมกับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมที่เรียกใช้บริการ กรณีสัตวแพทย์ที่เข้าใหม่ซึ่งไม่ชำนาญพื้นที่ทำให้เกิดความล่าช้าและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการเดินทางก่อนปฏิบัติจริงควรสำรวจเส้นทางก่อน

2. ด้านการให้บริการของสัตวแพทย์ เพื่อสร้างความเป็นกันเองกับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ควรมีการพูดคุย และเอาใจใส่ให้มากขึ้น ควรมีการบริการเพิ่มในส่วนของการผสมเทียม เพื่อเพิ่มความมั่นใจให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมและสามารถให้คำแนะนำหรือลดปัญหาการผสมติดยากใน

โคนม จัดตั้งศูนย์ย่อยในหน่วยบริการเคลื่อนที่ของทางโรงพยาบาลสัตว์ตามจุดที่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมมักเรียกใช้บริการอยู่เป็นประจำเพื่อลดค่าใช้จ่ายและเพิ่มความรวดเร็วในการบริการ

3. ด้านการรักษาพยาบาลโคนม โรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโปเป็นศูนย์ฝึกนิสิตสัตวแพทย์ตั้งนั้นเพื่อเพิ่มความมั่นใจให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ระหว่างการรักษาควรมีสัตวแพทย์ควบคุมตลอด เมื่อเกิดความเสียหายทำให้เกษตรกรไม่มีความมั่นใจในการใช้บริการ จากการบริการตัดแต่งกีบโคนมมีความล่าช้าควรมีการเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบด้านนี้ และ ควรมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านค่าใช้จ่ายในการให้บริการ ในงานบริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่ซึ่งต้องมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพื่อเป็นการลดรายจ่ายให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมและ โรงพยาบาลสัตว์ ควรมีคิดอัตราค่าบริการตามระยะทาง

5. ด้านการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโคนม เพื่อเป็นมาตรฐานของโรงพยาบาลสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโป ควรจัดทำเอกสารแก่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมที่เรียกใช้บริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่ในโรคที่มักเกิดขึ้นภายในฟาร์ม เช่น โรคเต้านมอักเสบโดยกล่าวถึงสาเหตุวิธีการดูแลรักษาที่ถูกต้องหรือมาตรการควบคุมโรค เป็นต้น ควรมีการจัดฝึกอบรมหรือจัดเป็นการให้บริการความรู้โดยบุคลากรของโรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโป ในเรื่องที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการเลี้ยงโคนมแก่เกษตรกรที่เรียกใช้บริการกับทางโรงพยาบาลสัตว์อยู่เป็นประจำ เพื่อลดค่าใช้จ่ายให้กับเกษตรกร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมต่องานบริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่โรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโพ เปรียบเทียบกับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมที่ใช้บริการในการรักษาโคนมที่เป็นเอกชน
2. การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมเฉพาะที่เรียกใช้บริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่โรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หนองโพ ควรขยายขอบเขตพื้นที่การศึกษากับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมที่เรียกใช้บริการของหน่วยบริการเคลื่อนที่โรงพยาบาลสัตว์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน